

The Toyota Way og prosjekt ”Jenter i bil- og elektrobransjen”

Av Andreas N. Sivertsen

”Det handler ikke om biler, det handler om mennesker”

Nøkkelen til Toyotas suksess er ikke bare at de lager bra biler. Det er menneskene og prosessene bak produksjonen og vedlikeholdet av disse bilene som ligger bak. Filosofien The Toyota Way kan lett overføres til andre bransjer og foretak.

The Toyota Way støttes av to hovedpilarer. Disse er ”kontinuerlig forbedring” og ”respekt for mennesker”. Denne filosofien vil kun gi suksess hvis det blir gjennomført fullt ut. Dette er heller ingen foretningshemmelighet. Det er åpent for alle å lese og lære av. Mange lærer seg å innføre ”kontinuerlig forbedring”, men glemmer dette med ”respekt for mennesker”.

I begrepet ”kontinuerlig forbedring” ligger det tre hovedprinsipper:

Utfordring – Vi formulerer en langsiktig visjon, møter utfordringer med mot og kreativitet for å realisere våre drømmer.

Kaizen (kontinuerlig forbedring) – Vi forbedrer vår forretningsdrift kontinuerlig, hele tiden med nyskaping og utvikling for øyet. Vi slår oss aldri til ro med det vi har oppnådd.

Genchi Genbutsu (gå til kilden) – Vi praktiserer Genchi Genbutsu. Gå til kilden for å finne fakta. Slik at du kan ta riktige avgjørelser, oppnå enighet og nå mål så fort som mulig.

”Respekt for mennesker” har to hovedprinsipper:

Respekt – Vi respekterer andre, gjør alt vi kan for å forstå hverandre, tar ansvar og gjør vårt beste for å skape gjensidig tillit.

Samarbeid – Vi stimulerer personlig og profesjonell vekst, deler mulighetene for utvikling og maksimerer individuell innsats og samarbeide.

Som eksempel på prinsippet ”utfordring” i praksis for Toyota, er reklame snutten ”Vårt mål: Null utslipp”. Med det menes det ikke kun en bil med null utslipp, men null utslipp i hele produksjons prosessen. Helt fra produksjon av rå materiale, til ferdig bil som kjører med null utslipp. Det er helt klart en utfordring. Alle vi som jobber i Toyota vet at dette ikke er bare et reklamestunt, men et mål som Toyota har satt seg. Det er nok langt fram i tid, kanskje 50 eller 100 år, men et godt mål å jobbe mot.

Vårt mål eller utfordring i prosjekt ”jenter i bil- og elektrobransjen”, er at jentene skal utgjøre 20 % av bransjen om noen år. Jeg mener vi bør fortsette å fokusere på rekruttering av jenter, selv om vi oppnår 20 % om noen år. Altså ikke slå oss til ro med det vi har oppnådd.

Naturlige prinsipper

Konseptene som utgjør The Toyota Way gjelder uansett språk og nasjonalitet. Og kan benyttes i alle land og samfunn. Grunnen til det tror jeg, er at mange av prinsippene appellerer til egenskaper som allerede ligger i menneskets natur.

Siden tidens morgen har mennesket overlevd ved hjelp av samarbeid. Hvis vi overlever bedre gjennom samarbeid i en flokk eller i et samfunn, da blir det slik. De som ikke blir med på leken, får heller ikke legge igjen sitt arvemateriale for ettertiden. De som derimot samarbeider, overlever, og viljen til samarbeid øker med tiden. Så også moralen som blir høyere og høyere. Slik sett har moralen utviklet seg som en nødvendig forutsetning for det menneskelige samfunn.

Selv om vår tids kulturer og religioner har tatt til seg prinsipper som god moral, samarbeid og respekt som sine egne utviklede prinsipper, så er det egenskaper vi mennesker innehar fra fødselen av. De er ikke ervervet gjennom skole og oppdragelse. Toyota har kun utviklet en filosofi som appellerer og forsterker disse egenskapene gjennom oppmuntring, frihet og individuell utvikling.

"Gjør hva dere vil, bare ta ansvaret selv." – Kiichiro Toyoda

The Toyota Way har ikke blitt utviklet etter at Toyota ble en stor suksess. Dette er tankemåter som lå til grunn fra før Toyoda familien begynte å bygge biler.

På lik linje med The Toyota Way, så bør prosjekt "jenter i bil- og elektrobransjen" basere sin fremgangsplan på naturlige prinsipper, med stort rom for individuell utvikling og fri tenkning til alle aktører. Det som kan fungere i ett firma, trenger ikke nødvendigvis å fungere andre steder.

Det at jenter skal være en minoritet i bil- og elektrobransjen er ikke noe som ligger naturlig i oss. Det er en "ervert egenskap". Med vår tids utstyr og verktøy er det ikke lenger noen grunn til at jenter ikke skal velge disse yrkene. Det er noe som henger igjen fra gammel tid og noe jeg synes vi i fremtiden skal heve oss over.

Kaizen

For å sikre fremtidig utvikling, så bør det aldri fremlegges en "fasit". Derimot bør vi legge til grunn gode prinsipper å fokusere på som utfordrer hver enkelt til å tenke selv. Det bør også være stort rom for individuell utvikling i ettertid. Det må også settes langsiktige store mål, for å sikre kontinuerlig forbedring mot disse målene. Grep som tas for å nå disse målene bør utvikles individuelt for hver enkelt bedrift.

Bransjene bør gjøre alt de kan for å bli kvitt det gamle stampelet som mannsyrker ved å legge mest mulig til rette for at jenter skal føle seg velkomne til bransjen. Forhåndsømming som mannsyrker bør motarbeides i skolesektoren.

Det vil alltid finnes noen som vil motarbeide dette prosjektet. Det vil etter min mening være å motarbeide seg selv og sin egen eksistens i dette tvekjønnete samfunn.

Jeg håper og tror det vil utvikle seg til at jentene søker disse bransjene med like stor selvfølgelighet som guttene. Vi bør allikevel jobbe for å dytte denne utviklingen i gang.